

Vă amintiți cum s-a fisticit și s-a îmbujorat atunci de Rosny și cum părea a se teme nu numai de Dvs. ci și de mine, pentru că ne vedea mereu împreună?

Vă îmbrățișez cu căldură, același sincer prieten,

J. Baudouin de Courtenay.

Adresa mea :

1) Dacă-mi Veți scrie în cursul primelor cinci zile după primirea acestei scrisori : Varșovia, Librăria E. Wende et Co.

2) mai târziu : *Autriche*¹, Veldes, (Bled), in *Ober-Krain*².

VI

Dorpat, d. 31 VIII/12 września 1889.

S $\frac{5(6)}{\text{LXXI}}$

Szanowny i laskawy panie Kolego i przyjacielu!

O okropnym ciosie, który Was dotknął, dowiedziałem się dopiero wtedy, kiedy otrzymałem 2 tomy poezyj Waszej genialnej córki. Proszę mi wierzyć, że cios ten odczułem bardzo³ głęboko, nietylko przez przyjaźń dla Was, czcigodny Panie i kochany przyjacielu, ale także przez żal nad tą potężną siłą, niepowrotnie straconą dla swojego narodu i dla ludzkości.

Jednocześnie z tym listem wysłam parę drobnostek, między innymi gazetę „Kraj“ z artykułem i z większym artykułem, poświęconym Julji Hașdeu. Pisała to moja żona, która także głęboko odczuła Waszą stratę.

Bardzo bylibyśmy wdzięczni Panu za przysłanie nam portretu fotograficznego Pańskiej córki. Posiadam już jeden jej fotogram, ale jeszcze dzieckiem siedmioletnim. W wydaniu jej poezji jest wprawdzie także jej portret ale taki portret nigdy prawie nie oddaje rysów jak fotografia.

W nadziei otrzymania kilku słów odpowiedzi, pozostaję z najgłębszym szacunkiem i prawdziwą przyjaźnią.

J. Baudouin de Courtenay.

Traducere

Dorpat, 31 august/12 septembrie 1889.

Stimate și bunule coleg și prieten!

Am aflat de marea durere care V-a lovit abia cînd am primit cele 2 volume de poezii ale genialei Dvs. fiice. Vă rog să mă credeți că am resimțit adînc această durere, ținînd seama nu numai de prietenia față de Dvs. mult stimată coleg și iubit prieten, dar și de jalea după această mare forță, iremediabil pierdută pentru poporul său și pentru omenire.

O dată cu această scrisoare Vă trimit cîteva lucruri mai mărunte, printre altele gazeta „Kraj“, cu un mic articol și cu un altul mai mare, consacrat Iuliei Hașdeu. Le-a scris soția mea, care a resimțit de asemenea profund durerea Dvs.⁴

Am fi foarte recunoscători dacă ne-ați trimite fotografia fiicei Dvs. Am deja o fotografie a ei, dar de pe cînd era copil de șapte ani. În ediția de poezii⁵ este, ce-i drept, portretul ei, dar un asemenea portret nu redă niciodată clar trăsăturile ca o fotografie.

În speranța de a primi cîteva cuvinte de răspuns, Vă asigur de același respect profund și aceeași sinceră prietenie.

J. Baudouin de Courtenay.

¹ În franceză, în original.

² În Kraina Superioară (în germană, în original).

³ Acest cuvînt lipsește la S. Łukasik.

⁴ Nu am găsit gazeta *Kraj* în colecțiile Bibliotecii Academiei și nici numărul respectiv al gazetei în arhiva Hasdeu. Datele bibliografice complete ne sînt furnizate de Jean Goldman, *La philologie romane en Pologne*, in „Archivum Neophilologicum“, II, 1937, p. 169: „Sur Julie Hasdeu un bel essai a été publié par M-me Baudouin de Courtenay dans „Kraj“, *Przegl. lit.*, X, 1889, nr. 31–32“.

⁵ *Oeuvres posthumes de Julie B.P. Hasdeu*, Paris-Bucarest, 1889.